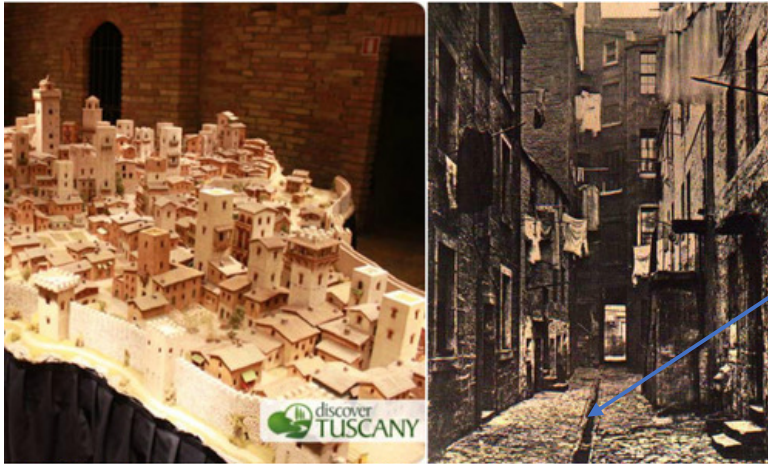

A Római Birodalom bukása után az egymással háborúzó etnikumok romba döntötték a szennyezett vizet elvezető csatornákat is. Feladatuk, funkciójuk néhány nemzedék után hosszú időre, több mint ezer évre feledésbe merült.

A városokban visszatért a kora ókori hagyomány, az ablakokon át az utcákra öntötték ki az éjjeli edények tartalmát. Az utcákon kis árok vezette el a szennyvizet, amely gyakran megtelt, ekkor a városi emberek mocsokban közlekedtek.

Bruegel, Pieter (1525–1569) flamand festő alkotásán olyan városi illemhelyeket láthatunk, ahol a végtermék az utcára potyogott.

A magas sarkú cipő divatja is ekkor kezdődött: a jobb módúak lába így kevésbé szennyeződött az utcai séták során.

A falusi népesség a szabadban végezte kisebb-nagyobb dolgát.

A palotákban, kolostorokban, templomokban a szolgák, szobalányok, apácák, szerzetesek ürítették ki a megtelt biliket, többnyire a folyókba, természetbe.

A harcoló seregek katonái kardjukra, dárdájukra támaszkodva, állva könnyebbültek meg.

A vándorló, honfoglaló, kalandozó magyarok már alsóneműt hordtak és a felszerelésükhöz hozzátartozott a piperecsomag. Mindezek ismeretlenek voltak más népeknél akkoriban.

Hatalmas várak, kastélyok épültek többnyire fürdőhelyiség, illemhely nélkül. Ahol volt belső latrina, ott a vár alá vagy kívülre – többnyire a várárokba – pottyant az ürülék.

A képen a diósgyőri vár látható latrina-nyílásaival.

Az üdítő kivételek közé tartozott híres királyunk, **Hunyadi Mátyás** messze földön híres visegrádi palotája, ahol a királynak külön fürdőszobája volt.

A királyné szobájához szükséghelyiség tartozott, hordozható árnyékszékkel.

Mátyás király fürdőkádját Visegrádon a Királyi Palotában láthatjuk.

A szenny, a szemet gyakran megfertőzte a kutakat, vízforrásokat, folyókat. Járványok tizedelték az emberiséget, de ennek okát akkor még nem tulajdonították a higiénia és a megfelelő szennyvízelvezetés hiányának.